

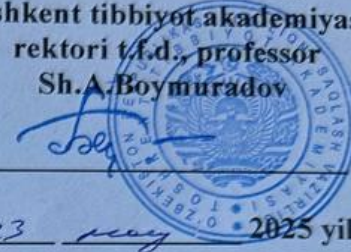
O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI
TOSHKENT TIBBIYOT AKADEMIYASI
RESPUBLIKA IXTISOSLASHTIRILGAN TERAPIYA VA TIBBIY
REABILITATSIYA ILMIY-AMALIY TIBBIYOT MARKAZI**

**«PSORIATIK ARTRIT» NOZOLOGIYASI BO'YICHA
MILLIY TIBBIY STANDART**

Toshkent-2025

«TASDIQLAYMAN»
Toshkent tibbiyot akademiyasi
rektori t.f.d., professor
Sh.A.Boymuradov

13 may 2025 yil

«PSORIATIK ARTRIT» NOZOLOGIYASI BO‘YICHA MILLIY TIBBIY STANDART

TOSHKENT 2025

«PSORIATIK ARTRIT»

NOZOLOGIYASI BO‘YICHA TIBBIY XIZMAT KO‘RSATISH MILLIY KLINIK STANDART

MILLIY KLINIK STANDART NOZOLOGIYASINING NOMI (KODI), TASHXISLASH VA DAVOLASHGA JALB ETILADIGAN MUTAXASSISLAR NOMI

XKT-10/11 bo‘yicha kodlanishi:	Nozologik nomlanishi:	Nozologiya bo‘yicha ambulatoriya sharoitida tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar		Nozologiya bo‘yicha statsionar sharoitda tashxislash va davolash uchun jalb etiladigan mutaxassislar	
		Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassislar	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar	Asosiy nazorat qiluvchi mutaxassislar	Qo‘shimcha jalb etiladigan mutaxassislar
M07*/FA21 M07.0 M07.0/FA21.Y M07.2 M07.1/FA21.Y	Psoriatik va enteropatik artropatiyalar; Distal falangalararo artropatiya; Mutilirlovchi artrit; Psoriatik spondilit; Boshqa psoriatik artropatiyalar.	OSh; Revmatolog.	Dermatovenerolog; Ortoped - travmatolog; Rentgenolog; Fizioterapiya shifokori, Xalq tabobati shifokori.	Revmatolog.	Terapevt; Dermatovenerolog; Ortoped - travmatolog; Rentgenolog; Fizioterapiya shifokori, Xalq tabobati shifokori.

“PSORIATIK ARTRIT” NOZOLOGIYA BO‘YICHA TASHXISLASH, DAVOLASH, REABILITATSIYA VA DISPANSERIZATSIYA TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha					Xizmat ko‘rsatish yoki tekshiruvni o‘tkazish minimal soni	Davolash muddati
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
							(har bir davolangan holat uchun)	

Mutaxassis (shifokor) maslahati Asosiy:	1. Osh - shikoyatlar, anamnez, obyektiv ko'rik, fizikal va klinik tekshiruvlar.	+					2-4 marta	Ambulator yordam: 7 kun. Statsionar yordam: 10 kun, og'ir va o'ta og'ir kechishi uchun 12 kungacha, Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalarida 14 kungacha.
	2. Revmatolog - shikoyatlar, anamnez, obyektiv ko'rik, fizikal va klinik tekshiruvlar.		+	+	+	+	2-4 marta	

Izoh: Ko'rsatmaga muvofiq takroriy qo'shimcha mutaxassislar ko'rigi tavsiya etiladi

Mutaxassis (shifokor) maslahati Qo'shimcha:	1. Dermatovenerolog - shikoyatlar, anamnez, obyektiv ko'rik.		+	+	+	+	2 marta	
	2. Ortoped-travmatolog - shikoyatlar, anamnez, obyektiv ko'rik, fizikal va klinik tekshiruvlar.		+	+	+	+	2 marta	
	3. Rentgenolog – rentgenografiya.	+	+	+	+	+	1 marta	
	4. Fizioterapiya shifokori - fizioterapevtik muolajalar.		+	+	+	+	2 marta	
	5. Xalq tabobati shifokori		+	+	+	+	1 marta	

Izoh: - bemorda qo'shimcha boshqa yoki yondosh kasalliklari aniqlangan holatda va ko'rsatmaga muvofiq boshqa tegishli tor doiradagi mutaxassislarning ko'rigi o'tkazilishi mumkin;

Laborator tekshiruvlar Asosiy:	1. Qonning umumiy (klinik) taxlili	+	+	+	+	+	2 marta	
	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili	+	+	+	+	+	2 marta	
	3. RO tahlili		+	+	+	+	2 marta	
	4. S reaktiv oqsil miqdorini aniqlash		+	+	+	+	2 marta	
	5. Biokimyoviy analizlar: Qondagi ALT, AST, glyukoza, kreatinin, siydik kislotasi, lipid ko'rsatkichlar	+	+	+	+	+	2 marta	

	6. Gepatit V, S viruslari, OITS markyorlari		+	+	+	+	1 marta	
	7. Xomiladorlik testi	+	+	+	+	+	1 marta	
	8. Mantu tuberkulin sinamasi va /yoki Diaskin test		+	+	+	+	1 marta	
	9. ASSP (Siklik sitrullin peptidga antitelolar)				+	+	1 marta	
<i>Izoh: Laborator tekshiruvlarni tor doiradagi mutaxassis maslahatiga ko'ra yoki davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganda takroriy o'tkazilishi mumkin.</i>								
Laborator tekshiruvlar Qo'shimcha:	1. HLA-B27				+	+	1 marta	
<i>Izoh: Bemorda yondosh kasalliklari aniqlanganda tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud qo'shimcha va takroriy instrumental diagnostik tekshiruvlar o'tkazilishi mumkin.</i>								
Instrumental tekshiruvlar Asosiy:	1. Bo'g'imlar, tos suyagi va umurtqa pog'onasi rentgenografiyasi	+	+	+	+	+	1 marta	
	2. Bo'g'imlar UTT			+	+	+	2 marta	
	3. O'pka rentgegografiyasi	+	+	+	+	+	1 marta	
	4. EKG	+	+	+	+	+	2 marta	
	5. ExoKG		+	+	+	+	1 marta	
<i>Izoh: Instrumental tekshiruvlarni tor doiradagi mutaxassis maslahatiga ko'ra yoki davolanish jarayonida ko'rsatma bo'lganda takroriy o'tkazilishi mumkin.</i>								
Instrumental tekshiruvlar Qo'shimcha:	1. Bo'g'imlar, tos suyagi va umurtqa pog'onasi MRTsi				+	+	1 marta	
<i>Izoh: Bemorda yondosh kasalliklari aniqlanganda tibbiyot muassasalari darajasidan kelib chiqib mavjud qo'shimcha va takroriy instrumental diagnostik tekshiruvlari o'tkazilishi mumkin.</i>								
*STATSIONAR DAVOGA KO'RSATMA: tuman darajasi - PsAning xuruji (ambulator bosqichda davolashni korreksiya qilib bo'lmasa); viloyat darajasi - PsAning xuruji (tuman darajasida davolashni korreksiya qilib bo'lmasa), gen-injener biologik davoni I va II infuziyalarini rejali amalga oshirish, dorilarning nojo'ya ta'siridan rivojlanuvchi o'rta og'ir va og'ir (xayotga xavf solmaydigan) xolatlar; respublika darajasi - PsAning xuruji (viloyat darajasida davolashni korreksiya qilib bo'lmasa), dorilarning nojo'ya ta'siridan rivojlanuvchi og'ir xolatlar, kasallik og'ir kechishida, yondosh kasalliklar va asoratlar bilan kechishida.								

DAVOLASH TADBIRLARI

Medikamentoz davo

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davolar)		Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
		OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozasi va qo'llanilishi							
(NYaQV) Diklofenak	Tabletka 25mg, 50 mg; Ichishga- kuniga 2-3 marta 100 mg tabletka, kapsula- ichishga- kuniga 1 marta 3ml 25mg/ml ampula- m/o- kuniga 1-2 marta 1ml 75mg/ml ampula- m/o- kuniga 1-2 marta	+	+	+	+	+	2 tabl. 1 amp.	60 tabl. 5 amp.
(NYaQV) Aseklofenak	Tabletka 100 mg, ichishga- kuniga 2 marta	+	+	+	+	+	2 tabl.	60 tabl.
(NYaQV) Indometatsin	Tabletka 25 mg - ichishga kuniga 2-3 marta	+	+	+	+	+	2 tabl.	20 tabl.
(NYaQV) Ketorolak	Tabletka 10 mg - ichishga- kuniga 1-4 marta 30mg/ml ampula- v/i, m/o- kuniga 1-3 marta	+	+	+	+	+	2 tabl. 2 amp.	10 tabl. 5 amp.
(NYaQV) Ibuprofen	Tabletka 200 mg - ichishga- kuniga 3-4 marta 400 mg tabletka- ichishga- kuniga 2-3 marta 800 mg tab-ichishga- kuniga 2 tab 1 marta	+	+	+	+	+	3 tabl. 2 tabl. 1 tabl.	60 tabl.

(NYaQV) Naproksen	Tabletka 250mg, 500mg - ichishga- kuniga 2 marta Tabletka 275mg, 550mg - ichishga- kuniga 1-2 marta	+	+	+	+	+	2 tabl. 1 tabl.	60 tabl.
(NYaQV) Ketoprofen	Kapsula 50 mg - ichishga- kuniga 3-4 marta	+	+	+	+	+	3 kaps. 2 tabl. 1 tabl.	10 tabl 5 amp.
	Tabletka 100 mg - ichishga- kuniga 1-2 marta Tabletka va kapsula 150 mg - ichishga- kuniga 1 marta Ampula 2 ml 50mg/ml - m/o, v/i- kuniga 1-2 marta						1 amp.	
(NYaQV) Deksketoprofen	Tabletka 12,5 mg, 25mg 25 mg ichishga eritma tayyorlash uchun granulali paketcha- ichishga- kuniga 1-3 marta 2 ml 25mg/ml ampula- m/o yoki v/i-kuniga 1-2 marta	+	+	+	+	+	2 tabl. 1 amp.	20 tabl. 5 amp.
(NYaQV) Tenoksikam	Tabletka 20 mg - ichishga-kuniga 1 marta Liofillangan kukun 20 mg va erituvchi flakon- m/o, v/i-kuniga 1 marta	+	+	+	+	+	1 tabl. 1 flakon.	30 tabl. 5 flakon.

(NYaQV) Lornoksikam	Tabletka 4 mg -ichishga-kuniga 2-3 Tabletka 8mg -ichishga-kuniga 1-2 marta Flakon 8 mg v/i va m/o kiritish uchun eritma tayyorlashga liofilizat-v/i, m/o- kuniga 1-2 marta	+	+	+	+	+	2 tabl. 1 tabl. 1 flakon.	60 tabl. 5 flakon.
(NYaQV) Piroksikam	Kapsula 10 mg, 20 mg, tabletka- ichishga-kuniga 1 marta Ampula 20mg/ml - kuniga 1 marta	+	+	+	+	+	1 tabl. 1 amp.	10 tabl. 3 amp.
(NYaQV) Meloksikam	Tabletka 7,5 mg; 15 mg	+	+	+	+	+	2 tabl.	60 tabl.
	- ichishga- kuniga 2 marta Ampula 15mg/1,5ml - m/o- kuniga 1 marta						1 amp.	5 amp.
(NYaQV) Nimesulid	Tabletka 100 mg, 100 mg/2 g suspenziya tayyorlab ichish uchun granula- ichishga-kuniga 2 marta	+	+	+	+	+	2 susp.	60 susp.
(NYaQV) Etodolak	Tabletka 400 mg, 600 mg - ichishga- kuniga 2 marta	+	+	+	+	+	2 tabl.	30 tabl.
(NYaQV) Selekoksisib	Tabletka 60 mg, 90 mg, 120 mg - ichishga-kuniga 1 marta	+	+	+	+	+	2 tabl.	30 tabl.
(NYaQV) Etorikoksisib	Kapsula 200 mg; ichishga – kuniga 2 maxal	+	+	+	+	+	1 kaps.	30 kaps.
(GKS) Prednizolon	tabletka 5 mg, ichishga, 5mg, sxema bo'yicha ampula, 1ml/30mg, v/i, tomchilab, 30mg-120mg, 1 maxal		+	+	+	+	2 tabl. 1 amp.	Individual sxema bo'yicha

(GKS) Metilprednizolon	tabletk 4 mg, 16mg, ichishga, 4mg, sxema bo'yicha		+	+	+	+	2 tabl.	Individual sxema bo'yicha
(BYaQV) Metotreksat	tabletk 2,5 mg, 5 mg, ichishga, 10-15 mg, 1-2 mahal/haftada to'ldirilgan shpritslar 7,5 mg-22,5 mg t/o 1 mahal/haftada		+	+	+	+	3-4 tabl. 1 to'ld.shpris/haftada	Individual, uzoq muddat
(BYaQV) Leflunomid	tabletk 20 mg, ichishga, 10-20 mg, kuniga 1maxal		+	+	+	+	1 tabl	Individual, uzoq muddat
(BYaQV) Sulfasalazin	tabletk 500mg, ichishga, 500-1000mg, kuniga 2-3 maxal		+	+	+	+	4 tabl.	Individual, uzoq muddat
(BYaQV) Siklosporin A	kapsua 50 mg, 100mg, ichishga, 2,5 -5 mg/kg/sut, kuniga 2 maxal		+	+	+	+	1-2 kaps.	Individual, uzoq muddat
(ts ByaQV) Tofatsitinib*	Tabletk 5 mg 2 mahal/sut		+	+	+	+	2 tabl	Individual, uzoq muddat
(BYaQV) Apremilast*	Tabletk 10,20,30 mg 2 mahal/sut		+	+	+	+	2 tabl	Individual, sxema bilan, uzoq muddat
(ts ByaQV) Udapasinib*	Tabletk 15 mg/1 sutkada		+	+	+	+	1 tabl	Individual, uzoq muddat
(Vitaminlar) Foliy kislota	tabletk 1 mg va 5 mg, ichishga, 5 mg dan kam emas/xaftada, kuniga 2-3 maxal	+	+	+	+	+	6 tab/haftada	Individual, uzoq muddat
(GIBV) Etanersept	shpris-ruchka 25 mg va 50 mg, t/o, 25 mg va 50 mg., 25 mg 2 mahal, 50 mg 1 mahal/haftada		+	+	+	+	1 shpris-ruchka/1-2 mahal haftada	Individual, uzoq muddat
(GIBV) Adalimumab*	shpris-ruchka 40 mg t/o 1 mahal/2 haftada		+	+	+	+	1 shpris-ruchka/2 haftada	Individual, uzoq muddat

(GIBV) Golimumab*	50 mg t/o, 1 mahal/oyda		+	+	+	+	1/oyda	Individual, uzoq muddat
(GIBV) Infliksimab*	5 mg/kg v/v, 0,2,6 haftada, keyin har 6 haftada		+	+	+	+	0,2,6 haftalar, keyin har 6 haftada	Individual, uzoq muddat
(GIBV) Sekukinumab	flakon poroshok 150 mg, t/o, 150-300mg., 0, 1, 2, 3, 4 haftada, keyin 1 mahal/oyda		+	+	+	+	0,1,2,3,4 haftalar keyin 1 oyda 1 marta	Individual, uzoq muddat
(GIBV) Ustekinumab*	45-90 mg, t/o va v/i		+	+	+	+	45-90 mg, t/o va v/i	Individual, uzoq muddat
(GIBV) Sertolizumab*	t/o 200 mg 2 haftada		+	+	+	+	1 shprits-ruchka/2 haftada	Individual, uzoq muddat
(T-hujayra kostimulyatsiyasi ingibitori) Abatasept*	125 mg t/o har hafta yoki v/i infuziya, kattalar uchun bir martalik doza 0.5-1 g.				+	+	Har hafta yoki v/i infuziya 0, 2, 4 haftada, keyin har 4 haftada.	Uzoq muddat
(GIBV) Guselkumab*	t/o, inyeksiya shaklida, ikkinchi inyeksiya birinchi inyeksiyadan keyin 4 haftadan o'tkaziladi, keyinchalik 8 haftada 1 mahal.		+	+	+	+	0, 4 hafta, 2 oyda 1 mahal.	Individual, sxema bilan, uzoq muddat

Izoh: O'zbekiston Respublikasida ro'yxatdan o'tmagan dori vositalarining klinik bayonnomaga kiritilishi bepul tibbiy yordamning kafolatlangan hajmi doirasida va majburiy ijtimoiy tibbiy sug'urta tizimida harajatlarni qoplash uchun asos bo'lmaydi.

Davolash tadbirlari (medikamentoz davolar)		Tibbiy yordam ko'rsatish darajasi va turi bo'yicha					O'rtacha sutkalik dozasi	Bir kurslik dozasi
		Ambulator yordam		Statsionar yordam				
Dori-vositaning (xalqaro patentlanmagan) nomi	Dori-vositaning dozasi va qo'llanilishi	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Betametazon dipropionat/natriya fosfat (bo'g'im ichi in'eksiyasi)	7 mg/ml-1,0 ml in'eksiya uchun suspenziya		+	+	+	+	1 ml.	Sxema bo'yicha
Triamsinolon asetonid (bo'g'im ichi in'eksiyasi)	40 mg/ml - 1,0 ml in'eksiya uchun suspenziya		+	+	+	+	1 ml	Sxema bo'yicha

Izoh: Milliy klinik protokollarda keltirilgan dovolash rejimlaridan (ushbu asosiy va qo‘shimcha dori vositalarning har xil kombinatsiyalari) kasallikning og‘irlik darajasiga va ko‘rsatmaga muvofiq holda foydalaniladi, hamda ushbu protokollarga mos ravishda qo‘shimcha dori vositalar va qo‘shimcha usullar tavsiya etilishi mumkin.

Ushbu dori vositalarning bir kurslik dozasi faqat kasallikning aynan shu xuruj (qo‘zish) davrida ambulator yoki statsionar yordamini ko‘rsatish uchun ishlatiladigan miqdori ko‘rsatilgan.

(REJALI JARROHLIK AMALIYOTI)

Davolash tadbirlari (operativ davu)	Rejali tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman	Viloyat	Respublika
Jarrohlik amaliyoti/aralashuv/muolaja nomi			(shahar) shifoxonalari	darajasidagi tibbiyot muassasalari	darajasidagi tibbiyot muassasalari
Og‘ir deformatsiya, oddiy odatiy xarakatlarni xam bajarishda qiyinchilik bo‘lsa, doriga rezistentlik paydo bo‘lsa operativ davoga ko‘rsatma bo‘ladi: bo‘g‘imlarni protezlash, davolash artroskopiyasi, sinovektomiya, artrodez.				+	+
Izoh: Jarroxlik amaliyoti ortoped-travmatolog mutaxassislar tomonidan o‘tkaziladi.					

PARHEZ STOLI/DIETA

Ovqatlanish tartibi	Tibbiy yordam ko‘rsatish darajasi va turi bo‘yicha				
	Ambulator yordam		Statsionar yordam		
	OShP/OP	KTMP	Tuman (shahar) shifoxonalari	Viloyat darajasidagi tibbiyot muassasalari	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari
Parhez stoli va uning davomiyligi					
15 – stol, doimiy. Agar bemorda semizlik kuzatilsa 8-stol tana vaznini kamaytirish uchun	+	+	+	+	+

DISPANSERIZATSIYA

Dispanserizatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Dispanser nazorati muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. OShP: Bemorlarni o'rgatish - bemorga moslashtirilgan va kasallik haqida ma'lumot, turmush tarzini o'zgartirish bo'yicha tavsiyalar, vazn yo'qotish va jismoniy mashqlar zarurligini o'z ichiga oladi	+		2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	doimiy
	2. Revmatolog: kasallik faolligini oldini olish; davoni doimiy korreksiyalash; dorilar asoratlari kelib chiqishini oldini olish; fizioterapevtik va davolovchi jismoniy mashqlarni belgilash.		+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	

	3. Dermatovenerolog: kasallik faolligini oldini olish; davoni doimiy korreksiyalash; dorilar asoratlari kelib chiqishini oldini olish;		+	2 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	4. Ortoped-travmatolog: zarur ortopedik tavsiyalar beriladi.		+	2 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	5. Fizioterapevt shifokori ko'rigi.		+	2 marta yiliga	

Izoh: *Qo'shimcha kasalliklarning og'irligini baholash uchun holatdan kelib chiqib boshqa tor doiradagi mutaxassilar maslahati tavsiya etiladi.*

Laborator tekshiruvlar	1. Qonning umumiy (klinik) taxlili		+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	doimiy	
	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili		+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab		
	3. RO tahlili		+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab		
	4. S reaktiv oqsil miqdorini aniqlash		+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab		
	5. Biokimyoviy analizlar: Qondagi ALT, AST, glyukoza, kreatinin, siydik kislotasi, lipid ko'rsatkichlar		+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab		
	6. Gepatit V, S viruslari, OITS markyorlari		+	1 marta yiliga		
	7. Xomiladorlik testi		+	+		1 marta yiliga
	8. Mantu tuberkulin sinamasi va /yoki Diaskin test		+	+		1 marta yiliga

Izoh: *Qo'shimcha kasalliklarning og'irligini baholash uchun hamda holatdan kelib chiqib laborator tekshirishlar o'tkaziladi.*

Instrumental tekshiruvlar	1. Bo'g'imlar, tos suyagi va umurtqa pog'onasi rentgenografiyasi		+	1 marta yiliga	doimiy
	2. O'pka rentgegogafiyasi		+	1 marta yiliga	
	3. EKG		+	2 marta yiliga	
	4. ExoKG		+	1 marta yiliga	
	5. Tos suyaklari va bo'g'imlar MRTsi		+	1 marta yiliga	

Izoh: Qo‘shimcha kasalliklarning og‘irligini baholash uchun hamda holatdan kelib chiqib boshqa qo‘shimcha instrumental tekshirishlar o‘tkaziladi.

(BIRLAMCHI, IKKILAMCHI VA UCHLAMCHI PROFILAKTIKA/ SKRINING)

Profilaktika tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OShP/OP	KTMP	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. OShP: Bemorlarni o‘rgatish - bemorga moslashtirilgan va kasallik haqida ma’lumot, turmush tarzini o‘zgartirish bo‘yicha tavsiyalar, vazn yo‘qotish va jismoniy mashqlar zarurligini o‘z ichiga oladi	+		2-4 marta yiliga og‘irlik darajasiga qarab	doimiy
	2. Revmatolog: kasallik faolligini oldini olish; davoni doimiy korreksiyalash; dorilar asoratlari kelib chiqishini oldini olish; fizioterapevtik va davolovchi jismoniy mashqlarni belgilash.		+	2-4 marta yiliga og‘irlik darajasiga qarab	
	3. Dermatovenerolog: kasallik faolligini oldini olish; davoni doimiy korreksiyalash; dorilar asoratlari kelib chiqishini oldini olish;		+	2 marta yiliga og‘irlik darajasiga qarab	
	4. Ortoped-travmatolog: zarur ortopedik tavsiyalar beriladi.		+	2 marta yiliga og‘irlik darajasiga qarab	
	5. Fizioterapevt shifokori ko‘rigi.		+	2 marta yiliga	
Laborator tekshiruvlar	1. Qonning umumiy (klinik) taxlili	+		2-4 marta yiliga og‘irlik darajasiga qarab	doimiy
	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili	+		2-4 marta yiliga og‘irlik darajasiga qarab	
	3. RO tahlili		+	2-4 marta yiliga og‘irlik darajasiga	

				qarab	
	4. S reaktiv oqsil miqdorini aniqlash		+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	5. Biokimyoviy analizlar: Qondagi ALT, AST, glyukoza, kreatinin, siydik kislotasi, lipid ko'rsatkichlar		+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	6. Gepatit V, S viruslari, OITS markyorlari		+	1 marta yiliga	
	7. Xomiladorlik testi	+	+	1 marta yiliga	
	8. Mantu tuberkulin sinamasi va /yoki Diaskin test		+	1 marta yiliga	
Instrumental tekshiruvlar	1. Bo'g'imlar, tos suyagi va umurtqa pog'onasi rentgenografiyasi	+		1 marta yiliga	doimiy
	2. O'pka rentgegogafiyasi	+		1 marta yiliga	
	3. EKG	+		2 marta yiliga	
	4. ExoKG		+	1 marta yiliga	
	5. Tos suyaklari va bo'g'imlar MRTsi		+	1 marta yiliga	
Profilaktika usullar	1. Normal tana massasini saqlash (TMI 25 kg/m ² dan oshmasligini ta'minlash)	+	+	2 marta yiliga	doimiy
	2. YuQT xavf omillarini doimiy skriningdan o'tkazish: chekish, semizlik, giperlipedemiya, arterial gipertenziya, qandli diabet.	+	+	2 marta yiliga	
	3. Ortopedik tavsiyalar			2 marta yiliga	
	4. Davolovchi jismoniy mashqlar belgilash	+	+	2 marta yiliga	

Izoh: Profilaktik chora-tadbirlar asosan OSh, revmatolog, dermatovenerolog va ortoped-travmatolog shifokorlari tomonidan amalga oshiriladi.

(REABILITATSIYA)

Reabilitatsiya tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	Uy sharoitida	OShP/OP/ KTMP	Statsionar sharoitida	Tadbirlar minimal soni	Reabilitatsiya muddati
---------------------------	-----------------------	---------------	---------------	-----------------------	------------------------	------------------------

Mutaxassis (shifokor) maslahati	1. OShP: Bemorlarni o'rgatish - bemorga moslashtirilgan va kasallik haqida ma'lumot, turmush tarzini o'zgartirish bo'yicha tavsiyalar, vazn yo'qotish va jismoniy	+	+		2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	doimiy
	mashqlar zarurligini o'z ichiga oladi					
	2. Revmatolog: kasallik faolligini oldini olish; davoni doimiy korreksiyalash; dorilar asoratlari kelib chiqishini oldini olish; fizioterapevtik va davolovchi jismoniy mashqlarni belgilash.		+	+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	3. Dermatovenerolog: kasallik faolligini oldini olish; davoni doimiy korreksiyalash; dorilar asoratlari kelib chiqishini oldini olish;		+	+	2 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	4. Ortoped-travmatolog: zarur ortopedik tavsiyalar beriladi.		+	+	2 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	5. Fizioterapevt shifokori ko'rigi.		+	+	2 marta yiliga	
Izoh: Reabilitatsiya chora-tadbirlari har bir bemorga individual, kasallik bosqichi va kelib chiqqan asoratlar turiga qarab tavsiya etiladi						
Laborator tekshiruvlar	1. Qonning umumiy (klinik) taxlili		+	+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	doimiy
	2. Siydikning umumiy (klinik) tahlili		+	+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	3. RO tahlili		+	+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	4. S reaktiv oqsil miqdorini aniqlash		+	+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	
	5. Biokimyoviy analizlar: Qondagi ALT, AST, glyukoza, kreatinin, siydik kislotasi, lipid ko'rsatkichlar		+	+	2-4 marta yiliga og'irlik darajasiga qarab	

	6. Gepatit V, S viruslari, OITS markyorlari		+	+	1 marta yiliga	
	7. Xomiladorlik testi		+	+	1 marta yiliga	
	8. Mantu tuberkulin sinamasi va /yoki Diaskin test kvantefer test		+	+	1 marta yiliga	
	9. ASSP (Siklik sitrullin peptidga antitelolar)			+	1 marta yiliga	
Izoh: Reabilitatsiya chora-tadbirlari har bir bemorga individual, kasallik bosqichi va kelib chiqqan asoratlar turiga qarab tavsiya etiladi						
Instrumental tekshiruvlar	1. Bo'g'imlar, tos suyagi va umurtqa pog'onasi rentgenografiyasi		+	+	1 marta yiliga	doimiy
	2. Bo'g'imlar UTT			+	2 marta yiliga	
	3. O'pka rentgegografiyasi		+	+	1 marta yiliga	
	4. EKG		+	+	2 marta yiliga	
	5. ExoKG			+	1 marta yiliga	
	6. Tos suyaklari va bo'g'imlar MRTsi			+	1 marta yiliga	
Izoh: Reabilitatsiya chora-tadbirlari har bir bemorga individual, kasallik bosqichi va kelib chiqqan asoratlar turiga qarab tavsiya etiladi						
Reabilitatsion usullar	Bemorlarni o'rgatish - bemorga moslashtirilgan va kasallik haqida ma'lumot, turmush tarzini o'zgartirish bo'yicha tavsiyalar, vazn yo'qotish va jismoniy mashqlar zarurligini o'z ichiga oladi	+	+		2 marta yiliga	doimiy
	kasallik faolligini oldini olish; davoni doimiy korreksiyalash; dorilar asoratlari kelib chiqishini oldini olish; fizioterapevtik va davolovchi jismoniy mashqlarni belgilash. ortopedik tavsiyalar beriladi.		+	+	2 marta yiliga	
		+	+	+	2 marta yiliga	
Izoh: Reabilitatsiya chora-tadbirlari har bir bemorga individual, kasallik bosqichi va kelib chiqqan asoratlar turiga qarab tavsiya etiladi						